

2. Στις παρακάτω περιόδους λόγου να αναγνωρίσετε το είδος της σύνδεσης των προτάσεων.

- Οι στρατιώτες φώναζαν, έτρεχαν, τάραζαν τον κόσμο.....
- Αν δεν σε γνώριζα καλά, δεν θα σε πίστευα.....
- Την επόμενη μέρα σηκώθηκε νωρίς και πήρε τον αετό έξω από την πόλη.....
- Αφού τελείωσε ο πόλεμος, επέστρεψε στο χωριό του.....
- Χαίρομαι πολύ που ήρθες να με δεις.....
- Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας πατέρας που είχε επτά γιους και μια κόρη.....
- Του ζήτησαν να τους αφηγηθεί πάλι την ιστορία με τους γλάρους μολονότι την γνώριζαν.....
- Ούτε είδα ούτε θα ξαναδώ τέτοιο άνθρωπο.....
- Οι γενναίοι ή νικούν ή πεθαίνουν.....
- Αφού σηκώθηκε από το τραπέζι και μας χαιρέτισε, έφυγε.....

3. Να τοποθετήσετε στη σωστή στήλη τους όρους των παρακάτω προτάσεων.

- Να σου γνωρίσω τη φίλη μου.
- Το μάθημα σήμερα είναι δύσκολο.
- Δούλεψε σκληρά και απέκτησε ένα υπέροχο σπίτι.
- Δεν μου αρέσει ο τρόπος που μου φέρεις.
- Ο μαθητής είναι έξυπνος και μελετηρός.
- Στην έκθεση ζωγραφικής παρουσιάζονται σημαντικά έργα ζωγράφων της Αναγέννησης.

Ρήμα	Υποκείμενο	Αντικείμενο (άμεσο – έμμεσο)	Κατηγορούμενο	Προσδιορισμοί (επιρρηματικοί, εμπρόθετοι, επιθετικοί, γενικές κ.λ.π.)
γνωρίσω	εγώ	τη φίλη (άμεσο) σου (έμμεσο)	—	μου (γενική κτητική)

4.α. Να γράψετε από ένα συνώνυμο και ένα αντώνυμο των παρακάτω λέξεων.

Λέξεις	Συνώνυμα	Αντώνυμα
αδυναμία		
υποχωρώ		
βρόμικος		
δειλός		

β. Να γράψετε από τρία (τουλάχιστον) ομόρριζα-παράγωγα για τις παρακάτω λέξεις.

Λέξεις	Ομόρριζα- Παράγωγα
αγώνας	
μάχη	
ήρωας	
όπλο	

Γενικές οδηγίες: Συμβουλευόμαστε το βιβλίο της Γραμματικής, το Λεξικό, τις σημειώσεις μας και τα φυλλάδια Γραμματικής και Συντακτικού που έχουμε ήδη στην κατοχή μας..

Αν δεν έχετε εκτυπωτή μπορείτε να γράψετε τις ασκήσεις στο τετράδιό σας.

Οδηγίες για την πρώτη άσκηση: Κατά την μετατροπή του ευθέος(-ύ) λόγου σε πλάγιο προσέχουμε τα εξής:

- Στον πλάγιο λόγο χρησιμοποιούμε μόνο **γ' πρόσωπο**.
- Προσαρμόζουμε τον χρόνο των ρημάτων
π.χ. Ευθύς λόγος → «του δίνει τα δώρα» **Το ρήμα σε Ενεστώτα**
Πλάγιος λόγος → Ανακοίνωσε πως του έδωσε τα δώρα. **Το ρήμα σε Αόριστο**.
- Μετατρέπουμε τις αντωνυμίες ώστε να ταιριάζουν στον πλάγιο λόγο.

π.χ.ευθύς λόγος→εγώ, εσύ

πλάγιος λόγος→αυτός, εκείνος

- Μετατρέπουμε τα χρονικά και τοπικά επιρρήματα

π.χ. ευθύς λόγος→τώρα, αύριο, εδώ

Πλάγιος λόγος→εκείνη τη μέρα, την επόμενη μέρα, εκεί

Οδηγίες για την δεύτερη άσκηση: Υπάρχουν τρεις τρόποι που μπορούν να συνδεθούν κύριες-ανεξάρτητες ή δευτερεύουσες-εξαρτημένες προτάσεις μεταξύ τους.

- **Παρατακτική σύνδεση**→ Σύνδεση όμοιων προτάσεων. (κύρια-ανεξάρτητη + κύρια-ανεξάρτητη) ή (δευτερεύουσα-εξαρτημένη + δευτερεύουσα-εξαρτημένη)

Χρησιμοποιούμε παρατακτικούς συνδέσμους(συμπλεκτικούς, αντιθετικούς, διαζευκτικούς, αποτελεσματικούς-συμπερασματικούς)

- **Υποτακτική σύνδεση**→Σύνδεση ανόμοιων προτάσεων (κύριες-ανεξάρτητες +δευτερεύουσες-εξαρτημένες προτάσεις)

Χρησιμοποιούμε ειδικούς, διστακτικούς, αιτιολογικούς, χρονικούς, υποθετικούς, αποτελεσματικούς, τελικούς, εναντιωματικούς συνδέσμους. Τις αναφορικές (που, ό,τι, οποίος-α-ο, όσος-η-ο) και τις ερωτηματικές αντωνυμίες (τι, ποιος-α-ο, πόσος-η-ο.).Τα αναφορικά (όπου, οπότε, όπως) και τα ερωτηματικά επιρρήματα (πού, πότε, πώς)

- **Ασύνδετο σχήμα**→ Παρατάσσονται η μια μετά την άλλη όμοιες προτάσεις ή ισοδύναμοι συντακτικοί όροι (π.χ. αντικείμενα)χωρίς κανέναν σύνδεσμο και χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα.